

«Дамытушы ойындар»

**Баламен көңілді және қынжылдықсыз қалай уақыт өткізуге болады?
Үйде балаға не істеу керек? Әрине, ойнау керек!**

Ойын - «бала болып қалғанда баланың рөлінен босатудың жалғыз жолы», сондай-ақ ересектер үшін «ересек болып қалғанда бала болудың жалғыз жолы». Балаға ата-анасының балалық шағы туралы, әке-шешесінің, әжесінің не ойнағаны туралы білу қызықты болады. Бәлкім, бір ойындар есте қалып, басқалары ұмытылған шығар. Ал жандандыру және оларға екінші өмір беру үшін балаларды осы ойындарды ойнауға үйрету қажет. Сонымен қатар, сөйлеп, ойнауды үйретіп қана қоймай, балаларды ойынға үйрету, олармен бірге ойнау маңызды.

Жалпы ойын ережелері

1. Ойын бала мен ересектерге қуаныш әкелуі тиіс. Баланың әрбір табысы - бұл екі жақтың да жетістігі - сіздің де, оның да. Бұған қуаныңдар. Қуаныш баланың болашақтағы жетістіктерін қуантады. Балалардың көңілді немесе күлкілі болуына қаншалықты риза екенін байқаңыз.
2. Баланы қызықтырыңыз, бірақ оны ойнауға мәжбүр етпейсіз. Ойын бәріне жағымды болғанша жалғасуы тиіс. «Ой, ақымақ!» және т.с.с. ренжіту ескертулерінен бас тартыңыз.
3. Егер отбасында жалғыз бала болмаса, кішкентай балалар болса, онда ойынды қызықты ертегімен немесе әңгімемен, ойыншықтармен, киім ауыстырумен және т.б. жандандырыңыз. Ойдан шығарыңыз! Ойлап көріңіз!
4. Баланың қандай да бір сапасы неғұрлым жоғары болса, ол көріністерді соншалықты қатты қалайды. Күшті бала жүгіріп, күресіп, қозғалмалы ойындар ойнағысы келеді, әлсіз бала мұны ұнатпайды.
5. Жетістіктеріңіз үшін көбірек мақтаңыз!
6. Баланың қозғалыс белсенділігін тежемеңіз, ойында еркін жағдай жасаңыз, сонда қуанышпен секіріп, кілемшеде «қуанышқа» сүйсініп, әкеңіздің қолымен төбенің астына ұшып кетіңіз.
7. Ойындарда жеңілгеніңізді адал мойындауды біліңіз. Балаға үлкен сыйлық ойлап табу қиын. Бұл ретте сіздің беделіңіз зардап шегеді деп қорықпаңыз.

Ұсынылатын ойындардың мақсаттары:

1. Балаларда ойынға қатысу ниетін тәрбиелеу
2. Қабілеттерін дамыту; мимика, ымдау және т.б. арқылы бейнелер жасау; импровизация жасау.
3. Ынтымақтасуға итермелеу.
4. Ойын серіктесімен сөйлесуді үйренеді.
5. Дағдыларды, білімді, іскерлікті кеңейту.
6. Дүниетанымды байыту.
7. Достық, адамгершілік, белсенділік таныту.

Ата-аналарға арналған ойын картотекасы

3-4 жастағы балаларға арналған ойындар

Сиқырлы қорап

Ойын ұсақ моториканы, жіктеу дағдыларын дамытады.

Қажетті мүкәммал: қорап, ұсақ заттар немесе ойыншықтар.

Шағын көлемді әртүрлі заттарды қорапқа салыңыз және балаңызға заттарды бірге бөлшектеп, оларды әртүрлі қораптарға салуды ұсыныңыз.

Сиқырлы баулар

Ойын пәндердің пішінін зерттеуге көмектеседі, түсті қабылдауды жетілдіреді, ұсақ моторика мен баланың төзімділігін дамытады

Қажетті мүкәммал: түрлі ұзындықтағы түрлі-түсті баулар.

- Балаңызға түрлі пішіндер мен заттардың сұлбаларын түрлі түсті баулардан немесе таспалардан қалай орналастыруға болатынын көрсетіңіз.
- Үстелде немесе диванда тұтас сурет жасаңыз.

Бір бұршақ, екі бұршақ...

Ойын ұсақ моториканы дамытады, есептеуді үйретеді

Қажетті мүкәммал: құрғақ бұршақ, пластикалық бөтелке.

- Бұршақты бір-бірден алып, бөтелкеге салыңыз. Бұл ретте: «Бір фасолина, екі фасолина» деп есептеңіз. д.

Макарондарды сұрыптаймыз

Ойын ұсақ моториканы, жіктеу дағдыларын дамытуға ықпал етеді

Қажетті мүкәммал: түрлі пішінді макарон өнімдері.

- Балаңызға қандай макарон бар екенін көрсетіңіз: «Бұл - қабық, бұл - спираль, бұл - бантик».
- Оларды араластырыңыз. Балаңыздан макарондарды бөлшектеуді сұраңыз.
- Балаңызға тапсырманы орындауға көмектесіңіз.

Катушкадан шыққан поезд

Ойын ұсақ моториканың, түсті қабылдаудың дамуына ықпал етеді

Қажетті мүкәммал: түрлі-түсті жіптері бар катушкалар, жұмсақ сым.

- Балаңызға катушкаларды сымға қалай салуға болатынын көрсетіңіз. Бұл ретте әрбір катушканың түсін атаңыз.
- Жұмыс аяқталғаннан кейін сымның ұштарын түйіндеп байлап, сәбиге пойызды домалатуды ұсыныңыз.

Өрнектер

Ойын ұсақ моториканың дамуына, қозғалысты үйлестіруге ықпал етеді

Қажетті мүкәммал: қағаз, фломастерлер.

қағазға сурет салыңыз, ал әдемі өрілген үлгілерді басып шығарыңыз.

Нәрестеге фломастер беріп, оны айналып өтуді сұраңыз.

Ойынның ұзағырақ болуы үшін, үлгісі бар парақты жалтыратыңыз және фломастерлерді пайдаланыңыз, оларды бала суреттегеннен кейін шүберекпен өшіруге болады.

Алыс - жақын

Балалармен осындай ойын үйге де, серуенге де жарайды. Балаңыздан айналасындағы заттарды қарауын сұраңыз. Алдыңызда, артыңызда, оң жақта, сол жақта не, алыс не жақын деген сұрақтар қойыңыз. Содан кейін балаңыздан бұрылуды (90 градусқа) сұраңыз да, не өзгерді?

Көңілді зарядтау

Қарапайым жаттығулар кеңістікте бағдарлау дағдыларын бекіту үшін өте қолайлы. Көңілді музыканы қосып, баламен бірге ойнаңыз. Алдымен жаттығулар қарапайым болуы мүмкін. Одан оң және сол тұтқаларын кезекпен алға, жоғары немесе екі жаққа көтеруін сұраңыз. Әрекеттерге: "Оң қолды

жоғары! Сол қолы бір жаққа! Оңға - алға «және т.б. Содан кейін:» Оң аяқпен секіреміз! Енді сол жақта! " Егер бала жеткілікті сенімді секірсе, оған бір мезгілде екі аяқпен секіруді ұсыныңыз: "Алға секіру! Солға секіріңіз! Артқа секіріңіз! Оңға секіру! " Енді демалу уақыты келді. Балаңызбен бірге еденге жайғасыңыз және жаттығуды жалғастырыңыз: "Оң аяқты жоғары көтеріңіз, енді оң тұтқаны! Ал енді сол аяғы мен оң тұтқасы бірге! "және т.б.

Мұндай жаттығулардың пайдасы тек оңшыл-солшыл ұғымдарын зерттеуге ғана тірелмейді. Мұндай сабақтар баланың назарын аударып, әрекетті команда бойынша орындай білуге үйретеді. Балаға кішкентай доппен ойнауды ұсынуға болады, оны кезекпен бір қолмен, екінші қолмен лақтырып, қолын атайды. Егер сізде гимнастикалық доп болса, онда балаңызды солға шайқап, «Алға, артқа, солға, оңға» деп жазыңыз.

Ақылды ойыншықтар

Ойыншықтар - ең қиын нәрселерді де балаға түсіндіруге көмектесетін құнды материал. Баланың қай жерде оңды, қай жерде солды біліп қана қоймай, кез келген затқа қатысты солды да, құқықты да анықтай алуы маңызды. Ойын кезінде бірнеше жұмсақ ойыншықтарды қатарға отырғызыңыз және ойыншықтардың қайсысы аюдан сол жақта, қайсысы оң жақта отырғанын анықтауға жаттығыңыз. Сол қатарда кім тұр: қуыршақ ма, ит пе? Ал кім оңшырақ: қоян ма әлде арыстанның баласы ма? Ең оңшысы кім? Ал ең сол жағы? Мысықтың оң жағында қанша аң, сол жағында қанша аң отыр. Барлық ойыншықтарды оңнан солға, ал енді солдан оңға... Енді бір ойыншықты (мысалы, итті) ортасына отырғызыңыз, ал қалғандарын оның айналасына біршама қашықтыққа бөліңіз. Ит оңға кетіп, жолда кездескен ойыншықтарды атасын. Енді солға кетсін. Содан кейін машинканы алып, еденге отырамыз да, анамның "Алға! Солға! Оңға! Артқа! ".

Үлкен қағазға бұрылыстары көп жолды сызып, киндер-сюрпризден жасалған кішкентай машинаны жылжытып, қай жаққа бұру керектігін айтуға болады. Балаңыздан машинаның оң жақ алдыңғы дөңгелегі қайда, ал сол жақ артқы дөңгелегі қайда екенін көрсетуін сұраңыз.

Барлық балалар жасырын ойнауды ұнатады. Міне, ойыншықтарды жасырыңыз. Сүйікті қоян жасырынған, ал сәби оны «Екі қадам солға, біреуі тура, біреуі оңға»... нұсқауларын орындау арқылы табу керек.

Сондай-ақ осылай ойнауға болады. Балаңызбен еденге отырыңыз да, мысалы, машинаны алдына, қуыршақты артына, қоянды оң жаққа, аюды сол жаққа қоюды сұраңыз. Енді оған былай дейді:

Алға барсаң, машина табасың.

Оңға барсаң, қоян табасың.

Солға барсаң, аю табасың.

Қайтып барсаң, қуыршақ табасың.

Қайда барғың келеді, не тапқың келеді?

Сәби былай дейді: «Мен оңға барып, қоян тауып алғым келеді». Содан кейін ойын қайтадан қайталанады.

Өлеңмен ойындар

Баланы киінген кезде Елена Благининаның осы өлеңінен: "Міне, олар - етік!
Бұл - сол аяқтан! Бұл - оң аяқтан! «деп сұрап, балаңызға:» Маған сол тұтқаны
бер. Ал енді оң қолды ":

Е.Благинина

Мен аяқ киімді білемін,

Егер қаласам.

Мен және кішкентай ағам

Аяқ киімді үйренемін.

Міне, олар - етік.

Бұл - сол аяқтан,

Бұл - оң аяқтан.

Егер жаңбыр жауса,

Галошка киеміз.

Бұл - оң аяқтан,

Бұл - сол аяқтан.

Міне, тамаша!

Серуендеу жаттығулары

Серуендеуде де көңілді сабақ өткізуге болады. Баспалдақтармен көтеріле отырып, «Сол-оң, сол-оң!» Баланың назарын қандай да бір қызықты затқа аударып, кеңістіктік ұғымдарды пайдаланыңыз: "Қараңызшы, сенен оң жақта шеттен өседі. Ал сол жақта мысық жүгіріп кетті". Әдетте балалар өздерін қызықтырған нәрсені қолымен көрсетеді: «Мотоцикл кетті!» Ал сіз оның: «Мотоцикл солдан жүріп өтті» деген сөзіне түсініктеме беріңіз. Балаңыздан қай жаққа бұрылғаныңызды сұраңыз: оңға немесе солға. Ал егер таныс жолмен жүретін болсаңыз, бала сізді шығарып салсын. Ол алда жүріп, өз әрекеттеріне түсініктеме берсін:

«Қазір біз тура жүреміз, енді оңға, енді солға бұрамыз». Күн сайын балабақшаға немесе дүкенге барған кезде дұрыс емес жаққа бұрылып, сәби сізді түзеп берсін. Қайда айналу керектігін сұраңыз. Жолдың қиылысында: «Солға қараңыздар, енді оңға қараңыздар!» Егер сіз автомобильде немесе автобуста жүрсеңіз, бұрылыстарды қадағалап отыру жаман емес. Әдетте ұл балалар түрлі жол белгілеріне қызығушылық танытады, бірақ бұл қыздар үшін де қызықты болады. Олардың ішінен сілтемелер салынған жерлерді қараңыз және бала осы белгіге сәйкес машинаға қайда баруға болатынын айтсын: тура және оңға немесе тура және солға.

Мұндай қарапайым ойындар кеңістікті бағдарлауды, назар аударуды үйретеді, сәбиге өз қаласын жақсы білуге мүмкіндік береді. Бұл оған болашақта өте пайдалы.

*4-5 жастағы балаларға арналған дамыту ойындары
есте сақтау мен көңіл бөлуді дамытуға*

Мен көріп отырмын.

Қатысушылардың бірі айналасына қарап, жасыл түстес нәрсе тауып: «Мен жасыл нәрсе көремін», - дейді. Екіншісі оның не екенін білуі керек.

Әрекеттердің саны шектелмейді - бала қажет нәрсені тапқанша барлық тиісті реңкті санай алады. Содан кейін ойыншылар рөлдерін ауыстырады.

Түстердің орнына пішіндер ойлауға болады, мысалы: «Мен шаршыны бір нәрсе көремін».

Тыңдап, шапалақтау

Баланың кітапшасын оқыңыз да, оған белгілі бір сөзді естігенде қол шапалақтауды ұсыныңыз. Мысалы, бұл ертегінің бас кейіпкерінің аты немесе онда жиі қайталанатын қандай да бір әрекет болуы мүмкін.

Керуен

Сөздерді ойлап табатын санатты анықтаңыз. Бұл жануарлар, жемістер, түстер немесе басқа да нәрсе болуы мүмкін.

Содан кейін сөзді ойлап тауып, балаңызға алдымен өзіңіздің нұсқаңызды қайталап, өзіңіздің нұсқаңызды атауды ұсыныңыз. Одан әрі кезекпен алдыңғы тізбектің бәрін сөйлеп, әр жолы жаңа сөз қосыңыз.

- Сіз: «Мысық».
- Бала: «Мысық, ит».
- Сіз: «Мысық, ит, жираф».

Ойын біреу жоғалғанша жалғасады.